

ieder(in)

Ministerie van BZK, ministerie van VRO

Onderwerp : internetconsultatie woonfuncties nultreden en zorggeschikt
Datum : 31 maart 2025
Referentie : 24-0979/AvdV
Inlichtingen bij : Anneke van der Vlist, a.vandervlist@iederin.nl

Geachte heer/ mevrouw,

Ieder(in) en VAC-punt Wonen steunen de toevoeging van eisen voor de woonfuncties nultreden en zorggeschikt in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Een duidelijke omschrijving kan bijdragen aan de noodzakelijke uitbreiding van het aantal toegankelijke woningen. En dat is in lijn met het VN-verdrag-Handicap en de aanbevelingen van het VN-comité aan Nederland.

NEN 9120 als uitgangspunt

We waarderen het dat bij de eisen voor de nieuwe woonfuncties aangesloten is bij de omschrijving van de eisen die beschreven staan in de NEN 9120, toegankelijkheid van gebouwen. Deze norm is via een zorgvuldig proces en met de inzet van veel expertise ontwikkeld. De norm houdt rekening met een grote diversiteit aan lichamen en verschillende beperkingen. En de norm faciliteert het zelfstandig gebruik van alle functies in een woning en daarmee het behoud van zelfstandigheid. Bovendien is het NEN-traject opgestart, omdat er bij alle partijen behoefte was aan één eenduidige norm. Het is dan ook logisch om deze éénzijdige norm voor de nieuwe woonfuncties toe te passen. We hebben wel enkele opmerkingen bij de wijze waarop de NEN-norm in het wijzigingsvoorstel is toegepast.

1. Terminologie wijkt af

In het wijzigingsvoorstel voor het Bbl worden de termen nultredenwoning en zorggeschikte woning gebruikt. De NEN 9120 kent een indeling in vier toegankelijkheidsniveaus: zelfstandig bezoekbaar, rollator-toegankelijk, rolstoel-toegankelijk en elektrische-rolstoel-toegankelijk. Voor de zorggeschikte woning wordt aangesloten bij de eisen voor rolstoel-toegankelijk en voor de nultredenwoningen bij rollator-toegankelijk.

Het hanteren van eenduidige termen draagt bij aan de implementatie van toegankelijkheid in de bouw. Het gaat bovendien om woningen waarin mensen met een beperking zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren en regie voeren over hun leven. Daarbij kan zorg of ondersteuning nodig zijn, maar dat is niet altijd het geval. Daarom vinden we de term zorggeschikt minder passend en adviseren we om ook in terminologie aan te sluiten bij de NEN.

Gebruik in het Bbl de termen rollator-toegankelijk en rolstoel-toegankelijk in plaats van nultreden en zorggeschikt.

2. Zorggeschikt is niet gelijk aan toegankelijk voor mensen in een elektrische rolstoel

De NEN-9120 maakt onderscheid in rolstoeltoegankelijke woningen en elektrische rolstoeltoegankelijke woningen. De laatste categorie heeft bijvoorbeeld meer ruimte nodig door een grotere draaicirkel. Het niveau 'zorggeschikt' in het voorstel voor het Bbl gaat uit van de eisen van de handbewogen rolstoel met kleinere draaicirkel. Deze woningen zijn minder of niet passend voor mensen die gebruik maken van een elektrische rolstoel. Het is belangrijk dat dit duidelijk vermeld wordt.

Vermeld duidelijk in de memorie van toelichting dat het niveau rolstoelgeschikt niet is toegesneden op de behoefte van mensen die gebruik maken van een elektrische rolstoel.

3. Brandveiligheid ontbreekt

Bij de nieuwe woonfuncties gaat het vaak om appartementencomplexen, bedoeld voor mensen met een beperking en ouderen, van wie velen niet zelfredzaam zijn bij brand. Maar een samenhangend brandveiligheidsbeleid, met bijvoorbeeld aanvullende eisen over brandwerendheid, brandmeldingsinstallaties en toegankelijke vluchtroutes ontbreekt. We vinden het belangrijk dit voortvarend wordt opgepakt.

Geef prioriteit aan het implementeren van brandveiligheidseisen in het BBL die passend zijn voor een veilige woonsituatie voor de doelgroepen van de woonfunctie nultreden en zorggeschikt.

4. Geen eisen aan het woongebouw

De NEN 9120 stelt aanzienlijk meer toegankelijkheidseisen dan degene die nu worden opgenomen in het Bbl. Bij integrale toegankelijkheid is essentieel dat alle functies in een woning toegankelijk zijn voor mensen met verschillende beperkingen. En dat ook het woongebouw zelf (vaak gaat het om appartementencomplexen) toegankelijk is. Zo moet bijvoorbeeld een lift bedienbaar zijn voor zowel vanuit een rolstoel als voor mensen met een visuele beperking.

Eisen aan het woongebouw zelf ontbreken in het wijzigingsvoorstel. En van de eisen in de NEN 9120 die borgen dat een woning integraal toegankelijk is voor het Bbl een select aantal eisen overgenomen, de integraliteit ontbreekt.

Maak een planning om geleidelijk aanvullende eisen uit de NEN9120 in het Bbl op te nemen, zodat de nieuwe woonfuncties integraal toegankelijk worden. En neem daarbij ook eisen op voor het woongebouw.

We vertrouwen erop dat u onze punten zorgvuldig zult wegen.

Mede namens VAC-punt Wonen,
met vriendelijke groet,

Marijke Hempenius
Programmamanager Ieder(in)